

P&D | OSEBNE FINANCE

SKRIVNOSTNI PRODAJALCI »DONOSNIH« FINANČNIH PRODUKTOV

»To ni prevara, to so termiski posli«

Prezen zaupamo denar podjetju, za katerim se skrivajo skrivnostni posamezniki, ki zlepa ne želijo razkriti svoje identitete, obetajo pa velike donose, se je dobro vprašati, kako tvegana je takšna naložba. Na kateri račun se nakaže denar? Kdo nadzira storitev?

»Podarjamo vam brezplačno investicijsko svetovanje«, je naslov elektronske pošte, ki jo je v teh dneh prejelo precej posameznikov in tudi družb, ki se ukvarjajo s finančnim svetovanjem. Pošiljatelj je

podjetje Fin-svetovanje, ki vabi potencialne vlagatelje za vstop v Program 5 x 20 %. Pojasnjuje, da se sredstva v tem produktu razpršijo (in upravljajo) med pet enakovrednih finančnih instrumentov: opcije, CFD (Contract For Difference, pogodba za razliko v ceni), futures (terminske pogodbe), ETF (Exchange Traded Funds, odprti investicijski skladi, ki kotirajo na borzah) in faktoring (odkup terjatev).

»Zaradi velike diverzifikacije kapitala, to je na pet različnih portfeljev in med različne upravljavce ter zaradi naših strogih zahtev glede izpostavljenega tveganja menimo, da

je naš model upravljanja konservativen,« navajajo v opisu produkta in dodajajo, da je pri tej strategiji upravljanja tveganju izpostavljenega le dva odstotka sredstev za pozicijsko trgovanje s posamičnimi finančnimi instrumenti. Cilj produkta, pri katerem vlagatelj nima vstopnih in izstopnih stroškov, je »ustvariti donose, ki so pretežno dostopni samo velikim zasebnim vlagateljem in večjim svetovnim ustanovam.«

Na spletni strani podjetja lahko še izvemo, da so povprečni donosi strank, ki so do zdaj vložile denar v program, od tri do sedem odstotkov mesečno, za več informacij pa

denar. To je navedeno v pogodbi oziroma razkrijejo zainteresiranim strankam, sicer pa ne, je dejal.

Pojasnil je še, da je sklad, ki se trži po vsej Evropi že štiri leta, registriran v tujini. Kje, ni želel povedati, češ da te informacije lahko dobijo samo vlagatelji. Pri Agenciji za trg vrednostnih papirjev (ATVP) ni registriran, »ker bi rabili deset let, da bi dobili takšno dovoljenje za prodajo v Sloveniji. Dobiti dovoljenje pri nas za takšen produkt je, kot bi na lotu zadel milijon evrov. Pri nas ščitijo tiste, ki strankam dajejo tri ali štiri odstotke za vezane vloge. Banke bi lahko dale več, vendar

ATVP ukrepa v skladu s pristojnostmi

Ponudbo, ki smo jo prejeli po elektronski pošti, smo posredovali na ATVP in prosili za komentar. Na vprašani, ali takšne ponudbe lahko razumemo kot možnost, da gre za prevaro ter kateri so ključni elementi te ponudbe, na podlagi katerih bi vlagatelj lahko podvomil vanjo, so bili na ATVP kratki: »ATVP v skladu z določbami zakona o trgu finančnih instrumentov opravlja nadzor nad opravljanjem investicijskih storitev in poslov. Če ugotovi, da prihaja do kršitev teh določb, ukrepa v skladu s svojimi pristojnostmi. ATVP na svoji spletni strani objavlja seznam družb, ki imajo ustrezno dovoljenje ATVP oz. so se skladno z veljavno zakonodajo pri ATVP notifikirale za opravljanje tistih dejavnosti v RS, za katere je pristojna ATVP. Prav tako ATVP na svojih spletnih straneh objavlja publikacije za investitorje, v katerih med drugim opozarja na nerealne donose (med drugim v zloženki Forex in Denarne verige).«

je treba poklicati na objavljeno telefonsko številko.

Varna špekulativna naložba?

Ker se nam je ponudba zdela nerealna in zavajajoča, prav tako na spletni strani niso objavljeni osebni podatki o lastnikih ali predstavnikih družbe, smo klicali na objavljeno telefonsko številko kot stranka, vendar želenih informacij nismo dobili. Oseba na drugi strani telefonske linije je predlagala osebno srečanje.

Ko smo telefonirali kot predstavnik medijev, je možki, ki se ni želel predstaviti, odgovoril na nekaj vprašanj. Vztrajal je pri tem, da gre za konservativno naložbo. Izvedeni finančni instrumenti so po njegovi oceni lahko manj tvegani kot delniški trg, saj gre za dnevno trgovanje. Zatrnil je, da ne objubljuje visokih donosov, ampak da jih ustvarjajo v višini, kot navajajo. »To ni piramida, ne gre za prevaro, gre za terminske posle, ki jih delamo vsak dan. To je stvar, pri kateri lahko dobite deset odstotkov na dan ali pa toliko izgubite.« Povedal je, da je podjetje, katerega predstavnik je, svetovalno, sredstva upravljajo drugi. A kdo je upravljavec, ki tako uspešno trguje, nam ni želel razkriti, prav tako ne, na kateri račun stranka nakaže

nočejo.« Prezen je gospod prekinil pogovor z »ajd v ...«, je omenil tudi, da pripravljajo brošuro, tako da če se bomo ponovno oglasili čez tri tedne, bo lahko dal več informacij.

Sumljivo ...

Za mnenje o produktu smo vprašali predstavnike nekaterih finančnih institucij pri nas, sporočilo, ki ga lahko razberemo iz odgovorov (objavljamo jih posebej) pa je podobno.

Naš vir iz finančnih krogov, ki ni želel biti imenovan, je dejal, da je ponudba sumljiva že zato, ker ponudnik ne objavlja nobenih podatkov o sebi. Očiten znak goljufije so po mnenju vira visoki in stabilni petodstotni mesečni donosi: »Znani Bernard Madoff je bil vsaj tako skromen, da je ponujal deset odstotkov letno.« Opozarja tudi na obliko spletne strani, ki je šolski primer strani, opisane v skupni zloženki kriminalistov in ATVP o denarnih piramidah. Po naših neuradnih informacijah je bil lastnik podjetja, ki ponuja tovrstne produkte, že večkrat vpleten v denarne verige, na primer PMR, TIRN, Gold-ko, oziroma vsaj služi kot slamnati mož organizatorjev.

MILKA BIZOVIČAR

Oškodovanci redko podajo prijavo na policijo

»Policija na letni ravni povprečno obravnava deset kaznivih dejanj organiziranja denarnih verig in nedovoljenih iger na srečo. Značilnost preiskovanja tovrstnih kaznivih dejanj je, da se oškodovanci redko odločajo za podajo prijave policiji oz. policija te prijave prejme sorazmerno pozno. Prav tako ima preiskovanje kaznivih dejanj organiziranja denarnih verig v večini primerov mednarodne razsežnosti, torej je tudi preiskovanje zaradi potrebe po sodelovanju s tujimi varnostnimi organi dolgotrajnejše. Policija vedno preiskuje kazniva dejanja, kadar so podani razlogi za sum storitve takšnega dejanja. Ti so lahko zbrani na podlagi lastne zaznave ali na podlagi prijave oškodovanca oz. koga drugega. Policija kot organ odkrivanja in preiskovanja na področju investicijskih vlaganj ne more vplivati na posameznike – sami se odločajo, kam bodo vlagali svoja sredstva. Je pa policija na podlagi preteklih izkušenj v obliki preventivnega ukrepa z namenom ozaveščanja državljanov RS in v upanju na preprečevanje morebitnih oškodovanj v bodoče aktivno sodelovala z ATVP pri izdaji zloženke Denarne verige. V njej so opisani znaki oz. okoliščine, ob katerih je treba biti previden pri sklepanju investicijskih vlaganj, in kakšni so ukrepi, če posameznik ugotovi, da je oškodovan iz takšnega posla.«

VARNO? – Ponudnik programa 5 x 20 % je prepričan, da je naložba v produkt konservativna, ker se sredstva enakomerno razpršijo v pet različnih portfeljev, medtem ko predstavniki svetovalnih podjetij pri nas temu nasprotujejo. FOTO EPA/DOKUMENTACIJA DELA

Finančniki pozivajo k previdnosti

Kruno Abramovič, NLB Skladi
»Kot lahko razberemo s spletne strani, pri konkretnem produktu glede na predvideno sestavo naložb – z izjemo naložb v ETF gre za naložbe z ničelno ali zelo nizko pričakovano donosnostjo, s hkrati izjemno širokim razponom možnih donosnosti – nikakor ne moremo govoriti o konservativnem pristupu k vlaganju, ampak ravno nasprotno, o visoko špekulativnem. Dodatno navedene pretekle donosnosti kažejo, da gre za izmišljene donosnosti, saj je variabilnost mesečnih donosnosti precej nizka, donosnosti pa so ekvivalentne 80-odstotni letni stopnji donosnosti. Ne nazadnje pa iz priloženih informacij ni razvidno, da bi obstajala kakršna koli varovalka (ustrezen nadzor regulatorja, skrbnik, revizor ipd.), ki bi potrjevala navedene donosnosti oziroma bi bile te dokumentirane.«

Daniel Gregorič, Individa
»Teško komentiram ponudbo, ker je ne poznam podrobno. Kolikor vem, ponujajo vlaganje v hedge sklad s tujo regulativo. Donosi, ki jih objubljujejo, so predvideni, ne zajamčeni, in so predpostavljani na podlagi njihovega podobnega programa vlaganja. Donosi so izključno odvisni od uspešnosti upravitelja. Po mojih informacijah sklad za zdaj nima dovoljenja slovenskega regulatorja, zato, kolikor vem, trženje

tega sklada ali podobnega programa na območju RS ni dovoljeno. Vlagateljem predlagamo skrajno previdnost pri vlaganju v take programe ali v naložbe, ki niso regulirane s strani našega nadzornega organa, saj jih v primeru kakršnih koli zapletov slovenski organi ne bodo ščitili. Vlaganje v hedge sklade, ki imajo tujo regulativo, je sicer dovoljeno, vendar se bodo morali vlagatelji v primeru zapletov obrniti na regulatorja, ki ima nadzor nad tem skladom.«

Luka Bobnar, Donos
»Razpršenost med pet ali pa 500 različnih naložb niti najmanj ne zniža

tveganja. Prvi dvom je seveda, kam nakazati denar – če je to račun podjetja, potem tega nikoli in nikdar ne storite. Popolnoma nič ni jasno s spletne strani, enako nimam podatkov, kdo so sploh ljudje, ki to delajo, in kako.«

Blaž Zalar, Nasvet.info

»Varnost v naštetih naložbah nikakor ni zagotovljena, saj je navedena razpršitev le v izvedene finančne instrumente, ki sami po sebi

pomenijo najvišjo stopnjo tveganja. S premišljenim vlaganjem sicer lahko (vsaj nekaj časa) uspešno trgujejo, vendar varnosti ne morejo zagotoviti, saj naložbe nimajo garancije. Govorijo o tem, da je njihov model

»upravljanja« konservativen – vendar to ni enako stopnjo tveganja, ki bi ga osebno poimenoval progresivno, zato so donosi lahko visoki, vendar so tudi izgube lahko velike.«

M. B.

HOTEL MAMA – Kar 86 odstotkov mladih v starostni skupini od 25 do 29 let, ki imajo redno honorarno delo, živi v družini skupaj z mamo, je pokazala raziskava Mladina 2100. FOTO WWW.PHOTOS.COM

NAKUP NEPREMIČNINE

Za stanovanje je smotrno varčevati v vzajemnih skladih

Finančniki ocenjujejo, da je za zagotovitev lastnih sredstev pri nakupu nepremičnine treba varčevati približno deset let.

Rezultati mednarodnih in slovenskih raziskav kažejo, da je naša država med tistimi v Evropi, ki imajo najvišji odstotek mladih, ki živijo s starši. Od leta 1992, ko so na voljo podatki (World Values Survey in Mladina 2010), se delež nenehno večja in je v skupini mladih od 25 do 29 let do lani porasel za 41,9 odstotka na 65,3 odstotka. Po podatkih Eurostata smo bili v letu 2008 po deležu mladih med 18 in 34 letom starosti, ki živijo v hotelu mama, na drugem mestu, če gledamo samo možko populacijo, pa na prvem.

Med razlogi za pozno selitev od doma so tudi finančni, povezani s cenami nepremičnin in s slabimi možnostmi za najem posojila zaradi nerednih zaposlitev oziroma zaposlitev za določen čas. Finančne svetovalce smo vprašali, kako naj mlad človek najučinkoviteje varčuje za nakup nepremičnine, da bo čim prej prišel do lastnega stanovanja. Predpostavili smo, da je cena nepremičnine 100.000 evrov (po podatkih Gursa je bila lani povprečna cena rabljenega stanovanja v Sloveniji 1750 evrov za kvadratni meter), da mu bodo pri nakupu deset odstotkov vrednosti prispevali starši, za 60 odstotkov se bo zadolžil na banki, privarčevati pa mora 30 odstotkov potrebnega denarja.

Po zadnjih statističnih podatkih (za leto 2009) približno četrtnina študentov prejema štipendije, njihova povprečna vrednost pa je približno 200 evrov. Tako ni mogoče pričakovati, da bi ob vseh stroških – razen če opravljajo honorarna dela – lahko varčevali, pravi Miha Berkepec iz Concordé PS. Ob tem je spomnil, da se čedalje več staršev odloča za varčevanje za otrokovo lažjo finančno osamosvojitve. Mitja Vezovišek iz Individe se strinja, da je varčevanje študentov za stanovanje utopija. Dokler se redno ne zaposlijo, večina izmed njih ni zmožna redno varčevati, pravi, dodaja pa, da se je smotrno tudi v tem obdobju držati zlatega pravila upravljanja osebnih financ, ki pravi, da moramo deset odstotkov prihodkov dajati na stran za uresničitev dolgoročnih ciljev.

Matjaž Štamulak, Cresus, ki pravi, da je najbolj zaželeno obdobje za varčevanje za nakup nepremičnine deset let. »Za privarčevanih 30.000 evrov bi moral posameznik na mesec nameniti 166,55 evrov, če bi seveda uspeval na kapitalističnih trgih dosežati vsaj osemstotni letni donos. Pri takšnih donosih bi bil delež lastnih vložnih sredstev v desetih letih 19,986 evrov, 10.000 evrov bi bilo ustvarjenega dobička,« je izračunal Štamulak. Varčevalcu, ki bi za dosego takšnega cilja moral biti

pripravljen prevzeti več tveganja, predlaga redno mesečno vlaganje v različne vzajemne sklade: deset odstotkov v sklad denarnega trga, po 30 odstotkov pa v delniški sklad razvijajočih se trgov (BRIC), v delniški sklad, ki vlagava v strateške surovine in v sklad, ki vlagava v fizično zlato in srebro.

Davčni vidik ni zanemarljiv

Vprašanje, o katerem bi bilo smotrno razmisliti, če bi si varčevalec zastavil uresničitev cilja čez deset let, je, ali bi raje vlagal neposredno v vzajemne sklade ali pa bi za to obdobje sklenil naložbeno življenjsko zavarovanje s poudarkom na varčevalni komponenti, predlaga Štamulak. »Razlika je v višjih stroških, ki so odvisni tudi od višine zavarovanja. Po drugi strani pa takšno varčevanje omogoča neobdavčeno izplačilo dobičkov, nastalih z varčevanjem v vzajemnih skladih prek zavarovanja,« je opozoril sogovornik. Spomnimo, da je vlagatelj v primeru neposrednega vlaganja v vzajemne sklade dolžan plačati davek na dobiček iz kapitala, če naložbo proda prej kot v dvajsetih letih – stopnja se vsakih pet let imetništva z začetnih 20 odstotkov zniža za pet odstotkov. Pomembno je, če pravi Štamulak, da posameznik pred odločitvijo spozna vse stroške, tveganja ter prednosti obeh načinov vlaganja. S tem ga je dolžan seznaniti svetovalec, s pomočjo katerega se varčevalec odloča za naložbeno strategijo, priporočljivo pa je, da vsaj enkrat na leto preverita stanje na naložbenih računih in po potrebi prilagajata naložbeno politiko spremembam na trgu.

V NLB navajajo, da za nakup nepremičnine najpogosteje varčujemo od šest do 12 let. V tem obdobju ponavadi prihranimo določen del od predvidene vrednosti, nato se ponavadi zadolžimo. Med primernimi produkti za takšno ciljno varčevanje navajajo naložbene vrednostne papirje in obvezniške sklade, ki so za šestletna obdobja že primerna. Življenjska zavarovanja z zajamčenimi donosi ali vezana na točke vzajemnih skladov ter mešani skladi so po mnenju svetovalcev iz NLB primerni za tiste, ki namerjajo varčevati približno desetletje. Posebej izpostavljajo varčevalne načrte z vlaganji v sklade, ki so primeren način varčevanja ne glede na to, kako dolga bo doba varčevanja v okviru zgoraj omenjenih meja, kot manj primeren način pa navajajo bančne depozite.

Mitja Vezovišek je spomnil, da tudi stanovanjski problem lahko rešimo na dva načina: z nakupom ali najemom zelene nepremičnine. »V javnosti vlada zmotna percepcija, da je nakup finančno ugodnejši kot najem – v večini primerov se izkaže, da to ni res. Najem torej s finančnega vidika ni slab, seveda pa je treba upoštevati tudi čustveni vidik posameznika. Predlagamo, da mladi najprej najamejo stanovanje, razliko med višino najemnine in potencialnega obroka kredita (za isto stanovanje) pa redno varčujejo tako dolgo, da bodo privarčevali vsaj 20, še bolje 30 odstotkov vrednosti stanovanja.

Produkt naj bo prilagodljiv

Tudi Štamulak odsvetuje dolgoletno varčevanje za nepremičnino na bankah, saj v prihodnje grozi preveč tveganj za takšne naložbe, na primer: inflacija, bankroti, tudi propad kakšne valute itn. Prav tako po njegovem mnenju niso primerni produkti klasična življenjska zavarovanja, zaradi prevelikih stroškov in premajhnega donosa ter varčevanja v naložbenih policah s prevelikimi in predvsem skritimi stroški.

Vezovišek navaja, da je najučinkovitejše varčevanje za obdobje od pet do deset let, kolikor naj bi v povprečju potrebovali za zagotovitev denarja za lastno udeležbo pri nakupu nepremičnine, v vzajemnih skladih. Seveda ob predpostavki, da posameznik sprejema nekaj naložbenega tveganja. »Predlagamo izbiro stabilnega ponudnika, ki ima v svoji ponudbi široko paleto vzajemnih skladov, združenj in krovni sklad, ter ponuja stroškov-

Matjaž Štamulak pričakuje, da bodo cene nepremičnin zaradi naplhnjenosti v prihodnjih letih upadale, zato je po njegovem mnenju zdaj ugoden trenutek za začetek varčevanja. Sploh, ker zaradi razmer na finančnih trgih obstajajo tudi dobre naložbene priložnosti.

no ugoden in prilagodljiv varčevalni načrt.« Kot manj primerne tudi Vezovišek navaja bančne produkte, vključno s stanovanjskimi varčevanji, ki sicer ponujajo stabilne donose, a običajno pokrivajo le inflacijo. Za neposredne naložbe v vrednostne papirje, plemenite kovine ipd. so po njegovi oceni zneski, ki jih mesečno vlagamo, pre nizki, zavarovanja v kakršni koli obliki pa niso primerna, če je doba varčevanja manj kot deset let. V nasprotnem primeru pa so po Vezoviškovi oceni investicijska zavarovanja lahko zelo konkurenčna.

Berkepec dodaja, da je dober varčevalni produkt tisti, ki posamezniku omogoča tudi prilagajanje višine ter načina varčevanja. Biti mora prilagodljiv pri morebitnih delnih in prečasnih izplačilih, upoštevati je treba tudi davčno obravnavo in da ponuja možnost prehoda iz tveganjih v manj tveganje naložbe pred iztekom varčevanja za zagotovitev do takrat privarčevane glavnice.

MILKA BIZOVIČAR

Oglasno sporočilo

PRISKRBITE SI ZANESLJIVA JAMSTVA

Ste podjetnik in si želite čim varneje poslovati in se dobro zavarovati? Za vas imamo rešitev. Kavcijsko zavarovanje Zavarovalnice Triglav.

Zavarujte svoje poslovne interese

S kavcijskim zavarovanjem oz. z izdano garancijo Zavarovalnica Triglav solidarno jamči za izpolnitev obveznosti sklenitelja zavarovanja. Če ste kot podjetnik postavljeni pred dejstvo, da morate predložiti garancijo v korist investitorja ali naročnika, vam lahko pripravimo konkurenčno ponudbo za izdajo garancije in tako omogočimo izvajanje osnovne pogodbe. Če pa se želite pripraviti, ali boste poslovali s solidinim partnerjem, lahko od njega zahtevate garanto pismo Zavarovalnice Triglav, ki bo solidarno z vašim poslovnim partnerjem jamčilo za izpolnitev prevzetih obveznosti.

Pestra ponudba

Sodelujte z nami pri javnih naročilih, pri katerih vam lahko izdamo različne vrste zahtevanih garancij, in skupaj z vami bomo jamčili za resnost vaše ponudbe, dobro izvedbo del, odpravo napak v garancijski dobi ali za vrnitev predplačila. Omogočimo vam lahko izdajo garantnega pisma za zavarovanje plačila carinskega dolga ali garantno pismo za zavarovanje nesolventnosti organizatorjev turističnih potovanj. Ne odlašajte, raje izberite enega od prvostopnih instrumentov zavarovanja.

Pot naj vas vodi do nas

Ponudbo vam v Zavarovalnici Triglav izdelamo v kratkem času. Pošljite nam izpolnjen vprašalnik za izdajo garancije na naslov terjatev-garancije@triglav.si ali po faksu 01 58 06 048. Za dodatna pojasnila so vam naši strokovnjaki na voljo na številkah 01 58 06 772 in 01 58 06 774. Zavarovalnica Triglav, d. d.

DELO

Delo, d. d., Dunajska 5, 1509 Ljubljana

Medijska družba Delo, d. d.,

podpira dobrodelno akcijo ILIRIKE

ILIRIKA, zaupanje, ki bogati

Zavedanje, da pomagate otrokom brez staršev pri njihovem šolanju, vas bo dodatno bogatilo.

S skupnimi močmi štipendirajmo otroke, ki so jih starši ob rojstvu zapustili in predali rejniški družini!

V okviru akcije, ki tudi duhovno bogati in bo trajala do 31. 8. 2011, se bomo odpovedali delu svojega zaslužka. Vse stranke, ki bodo v tem času vložile vsaj 40.000 evrov in individualno upravljanje ali vzajemne sklade, bodo štipendirale otroke, ki so ostali brez staršev.

ILIRIKA d. d., Ljubljana, Slovenska cesta 54a, Ljubljana

ILIRIKA DZU, d.o.o., Ljubljana, Slovenska cesta 54a, Ljubljana

www.ilirika.si
080 21 09

Promocijsko sporočilo